

ПАТРІАРХІВ НАЗВАНО ПОЧЕСНИМИ ГРОМАДЯНАМИ

Тернопіль (УНІАР). — Тут в п'ятницю, 12-го квітня, відбулася позачергова сесія Тернопільської Миської Ради. Враховуючи довголітню сумлінну працю для відродження української державності, видатні заслуги перед державою та українським народом, а також на знак великої поваги до їх політичної та суспільної діяльності сесія ухвалила надати звання почесного громадянина міста Тернополя Патріярхів УАПЦ Мстиславі, першому ієрарху ві УАПЦ Мстиславі Іванові-кардиналу Любачівському та народному депутату України Степанові Хмарі і вручити їм почесні стрічки, посвідчення і пропам'ятні медалі.

Сесія ухвалила встановити пенсійний вік на п'ять років менше, підвищила інвалідам відпущ ліків зі знижкою на 50%, харчування у школах на рівні дев'яностого року до початку канікул тощо.

Сьома сесія надіслала до ВР України телеграму протесту проти арешту С. Хмари та підтримала вимоги страйкуючих страйкарів.

На Тернопільщині у селі Сорочинському, Теревлянському району селяни переобирали голову колгоспу, замінивши члена КПУ безпартійним. Цього ж дня з партій вийшло дванадцять осіб, серед яких голова сільради Василь Сварчевський. У лавах компартії лишилися тільки троє. Колгосп звернувся по допомогу у налагодженні економічної діяльності в умовах всьляких завад з боку райкому та обкому КПУ до Української Республіканської Партії.

У Тернополі 14-го квітня відбувся великий мітинг на підтримку вимог страйкуючих шахтарів. Виступили народні депутати України Володимир Колінець, Богдан Бойко та Левко Горюхівський, а також голова місцевого комітету захисту УГКЦ Ярослав Демидас. На мітинг було заявлено про повну солідарність із страйкуючими та про готовність у будь-який момент приєднатися до шахтарів.

У Києві 14-го квітня біля Республіканського стадіону під гаслом „Волю політв'язням — волю Україні!“ відбувся кількатисячний мітинг, організований Українською Народно-Демократичною Партією та Київським страйкомом. У мітингу взяли участь шахтарі з Луганщини, представники страйкомів Одеси, Вінниці, транспортних підприємств Києва, гості з Грузії на чолі з головою Республіканської партії Грузії Габарідзе, члени УРП та УНДП. У резолюції, ухваленій присутніми, містяться вимоги негайно проголосити незалежну соборну УНР, провести вільні вибори до парламенту, негайно виконати вимоги страйкуючих шахтарів та студентських голодівок жовтня минулого року, запровадження української валюти, повної компенсації підвищення цін, негайного звільнення ув'язнених у справі Степана Хмари та надання щоденного ефірного часу на телебаченні та радіо представникам страйкомів та опозиційних організацій. Після мітингу його учасники розпочали пікетування Держтелерадіо. В акції взяли участь представники страйкомів. У тому числі шахтарі об'єднання Первомайськвугляша, що на Луганщині. Учасники пікету на чотири години перекрили рух транспорту на Хрещатику, вимагаючи надання прямого телефіру представникам шахтарських страйкомів. З аналогічною вимогою звернувся до керівництва Держтелерадіо Київський страйком. Дирекція Держтелерадіо пообіцяла надати представникам страйкомів телефір 15 квітня.

У Львові 14-го квітня біля пам'ятника Іванові Франку відбувся мітинг, організований львівською обласною організацією УРП. Взяли участь до 8,000 осіб. Мітинг був присвячений питанню повторного арешту Степана Хмари і організації (Закінчення на стор. 3)

Р. ЛУБІВСЬКИЙ ПРО РЕФЕРЕНДУМ

Нью Йорк. — Управа Українського Народного Дому в Нью Йорку та Фонд Руху за Демократизацію України запрошують на доповідь „Україна після референдуму“, яку виголосить Роман Лубівський, голова Львівського відділу Спілки Письменників України та депутат Верховної Ради. Імпреза відбудеться в селі, 24-го квітня, о год. 6-й вечора в залі Українського Народного Дому, 142 Друга авеню.

КАРДИНАЛ ЛЮБАЧІВСЬКИЙ ВІДВІДАВ ПРИКАРПАТТЯ

Київ (УКРІНФОРМ). — На Івано-Франківщині три дні перебував глава Української Греко-Католицької Церкви Кардинал Мирослав Іван Любачівський.

Тисячі віруючих, священнослужителі, представники влади і громадськості зустрічали Владика на межі між Львівщиною та Івано-Франківщиною. До цієї хвилюючої події тут спорудили спеціальну тріумфальну арку, прикрасивши її зеленим барвінком. Пройшовши під аркою, Кардинал Мирослав Іван Любачівський вперше за останні 53 роки ступив на батьківську землю. Дівчата піднесли йому хліб-сіль на вишневому рушнику. Від імені Обласної ради Народних Депутатів Верховного Архiepісупашироко вітав заступник голови Євген Чучук.

— Я безмежно радий, що дістав можливість повернутися на Україну, ступити на землю своїх батьків, на свою рідну землю. Закликаю всіх наших вірних у світі поділяти цю радість і молитися, щоб Господь благословив успіхом цю важливу подію у нашій історії, — сказав Владика.

Церемонія урочистої зустрічі з Владиком відбулася в Івано-Франківському кафедральному соборі, де в неділю відбулася Служба Божа. У другій половині дня Владика був почесним гостем першого українського фестивалю галицького дитячого фольклору і ремесел, що відбувся у селі Шевченкове Галицького району біля собору Пантелеймона. Увечері на майдані перед музично-драматичним театром імені Івана Франка відбувся багатолюдний мітинг з нагоди приїзду глави УГКЦ на Прикарпаття. Потім було влаштовано великий концерт.

Наступного дня Владика зустріли з депутатами Івано-Франківської Обласної Миської Рад, оглянувши місто, побувавши в Духовній Семінарії. Для місцевих журналістів було влаштовано прес-конференцію. Як відомо, Кардинал Мирослав Іван Любачівський народився в прикарпатському місті Долині, та через велику зайнятість не зміг відвідати рідну батьківську хату, що збереглася, побувавши і на могилах батьків. „Але я це зроблю найближчим часом“, — сказав він на прощання.

Відзначать п'яту річницю Чорнобиля

Норт Порт, Фла. (П.Т.) — Тут відбудеться відзначення п'ятої річниці чорнобильської трагедії заходу громадського комітету Норт Порту й околиці в суботу, 27-го квітня, о год. 5-й по полудні в Осередку св. Андрія. Соборний Молебень відправлятиметься спільно. Від Українського Братства Братства пастор Савчук, УКЦеркви о. парох д-р Р. Тиливський і від УПЦеркви о. митрат Форостій і о. Мельник.

Для галичанок — новий часопис

Львів. — Як повідомляє „Молода Галичина“, тут побачив світ перший номер часопису для жіноцтва „Галичанка“.

Як відомо, нашу заєдбану національну культуру, як захистити надію нації — наших дітей від хвороб, неувваги, як навчити молоде покоління бути милосердними, любити ближнього свого, — всі ці питання хвилюють і тривожать авторів двотижневика „Галичанка“.

На сторінках часопису можна знайти і вісті Союзу Українок, і літературні твори, і поради косметологів і кулінарів, та ще багато іншої цікавої інформації.

Відбудеться міжнародний вечір в УІА

Нью Йорк. — В п'яту річницю трагедії в Чорнобилі група молодих акторів різних національностей дає спільно вечір поезії і музики в п'ятницю, 26-го квітня, о год. 6-й вечора в Українському Інституті Америки, 2 Схід. 79-та вулиця в Нью Йорку.

Вечір, що його заініціювала театральна група Яра має рідкісну програму та включає також участь естонських акторів з групи „Артс/Клуб“ і групи „ГОШ“ при співпраці Українського Інституту Америки. Виступатимуть актори з Чехо-Словаччини, Естонії, Латвії, Польщі та України, які будуть читати поезії присвячені трагедії в Чорнобилі, написані в оригінальній мові, як також в українському перекладі. В програмі вийми з поеми „Чорнобильська Мадонна“ Івана Драча у перекладі на англійську мову Вірляни Ткач і Ванди Фіпс, поема Наталки Білоцерківської „Травень“ в перекладі тих самих авторок, але з оригінального музику Одарки Полянської, поема „Нічні голоси“ Ігоря Ринарука в перекладі Віри Качмарської і вкінці „Молитва за жертви Чорнобиля“ авторства Богдана Бойчука в перекладі автора і Аскольда Мельничука. Крім цих поетичних виступів запланована також участь литовського поета Байба Біколе, естонської поетеси Тіни Алене, чеського оповідача Віта Горейса і польського композитора (Закінчення на стор. 3)

же будуть, як будуть також навчати етнографію на університетах. Ще в цьому році я маю намір видати чотири дальші книжки, що допоможуть пізнати етнографію і фольклор, а це „Вісень“, „Покуть“, „Свят Вечір“ і „Свята“. Цим буде охоплений вже цілий цикл українських народних звичаїв, а перед усім християнські вірування, які досі були так занедбані.

— А скажіть, як це було з цією поїзкою волами, про яку аж хочеться послухати? — Ось, бачите, я був керівником експедиції „чумацьких шляхами“ і ми хотіли саме цими шляхами пройти так, як колись. Вкінці мені вдалося все підготувати збірці співробітників, з нами ще їхали також співробітники кіностудії, що все це накручували і ми так возами їхали чотири області України: Полтавську, Сумську, Дніпропетровську і Запорізьку. Ми вийшли з Великих Сорочинців на Полтавщині та ця перша наша експедиція відбулася в 1989 році. Час не дозволяє нам випитати точно, як на ділі відбулася їзда волами, але від нашого гостя довідуємося, що в 1990 році В. Скуратівський відбуде прогулювати для етнографічних розшуку в Івано-Франківське і на Закарпаття, а крім того вузьку експедицію

(Закінчення на стор. 3)

ЗБОРИ ТУІА

Нью Йорк. — Головна управа ТУІА повідомляє, що тут в суботу, 27-го квітня, о год. 2-й по полудні в будинку Українського Інституту Америки, 2 East 79th St., відбудеться Загальні збори Товариства Українських Інженерів Америки.

УРП захищає С. Хмару і підтримує вимоги страйкарів

Київ (ПС УРП). — Тут в неділю, 14-го квітня, секретаріат Української Республіканської Партії оприлюднив звернення до всіх демократів з закликом відновити і активізувати кампанію на захист ув'язненого народного депутата Степана Хмари та п'ятих інших заарештованих у тій самій справі.

УРП також активно підтримує вимоги страйкарів а всі обласні організації УРП в Україні щомісяця збирають і надсилають страйковим комітетам пожертви грошові, а також ліки, вітаміни, крупу, сало та інші продукти для родин страйкуючих шахтарів.

Тим часом у Києві, згідно з повідомленням пресового центру УМА 17-го квітня на вулицях з'явилися військові автомобілі з вояками внутрішніх військ у районі Московського мосту. Колонна рухалася в напрямку центру міста. Біля стадіону „Динамо“ зранку стоять 15 автомобілів з міліціантами та вояками загону міліції особливого призначення (ЗМОП). В тому районі є кілька десятків вантажних автомобілів „Камаз“, навантажених піском, приготівлені для закриття вулиць. Парк біля Маріїнського палацу заповнений міліціантами і змопівцями, Площа Незалежності заповнена сидячими і стоячими страйкарями. Шеренги міліції побудували квадратний кордон навколо пам'ятника Ленінові. Загальна кількість міліції — приблизно 500 осіб.

Міліції також оточили охоронним кордоном і той пам'ятник Ленінові, що на Басарабській вулиці, там їх до 30 осіб. Тролейбуси не ходять, страйкують також багато автобусних маршрутів. Люди користуються трамваєм та метро.

В годині 12:45 колонна страйкарів рушила до Верховної Ради УССР. Генеральній міліції Недригайло намагався зупинити колону чисельністю приблизно 8-10,000, але йому це не вдалося. Біля стадіону „Динамо“ колонна зупинилася, бо дорожка до Верховної Ради закрита вантажними автомобілями з піском та залізобетонними конструкціями, живим кордоном до 500 міліціантів. Вище по вулиці Кірова стоять автомобілі з вояками ЗМОП, кількість змопівців підрахувати важко, бо вони замасковані, а частина їх ховається в кущах. Страйкарі відірали делегатів для переговорів з Верховною Радою.

Київська Миська Рада на надзвичайному засіданні намагалася прийняти рішення про проведення мітингу, але зробити цього не вдалося, бо комуністичний бльок Миськрати покинув залу і створив відсутність кворуму. За проведення мітингу проголосували 137 депутатів. Про це розповіла страйкуючим демонстрантам депутат Миської Ради Світлана Лі.

Советські газети широко наслідують зростаючий настрій у Києві та Україні, а також у Білорусії та інших регіонах СССР. Скрізь звучать вимоги реєстрації претиздента СССР Михайла Горбачова та розпуску з'їзду народних депутатів СССР і передачі влади парламентам республік.

Советські газети широко наслідують зростаючий настрій у Києві та Україні, а також у Білорусії та інших регіонах СССР. Скрізь звучать вимоги реєстрації претиздента СССР Михайла Горбачова та розпуску з'їзду народних депутатів СССР і передачі влади парламентам республік.

Советські газети широко наслідують зростаючий настрій у Києві та Україні, а також у Білорусії та інших регіонах СССР. Скрізь звучать вимоги реєстрації претиздента СССР Михайла Горбачова та розпуску з'їзду народних депутатів СССР і передачі влади парламентам республік.

Звинувачено адвоката

Київ (УНІАР). — Тут у ніч на 18-го квітня був затриманий юридичний консультант і член Республіканського Страйкового Комітету адвокат Дмитро Поїзд. Близько другої години ночі, коли він повертався з засідання страйкомом, він був затриманий особами у цивільному, які назвали себе співробітниками КГБ, і відвезений в невідомому напрямку. Біля год. 4-ої Світлана Поїзд, дружина затриманого, разом з двома дітьми, два і пів чотири роки, оскільки чотири дні, Поїзд да лишалася невідомою, розпочала на Площі Незалежності пікетування. Діти тримали у руках гасло: „КПСС — КГБ поверніть нашого тата!“

Побоюючися пікетування Верховної Ради, міліція та ЗМОП повністю заблокували вулицю Кірова, що веде до ВР. Для блокування крім того були використані вантажні авта. Після того, як Поїзд близько 5-ої го. звільнили, блокування вулиці Кірова було припинено.

Прокуратура Ленінського району столиці висунула проти правника звинувачення за статтю ч. 87 з позначкою 3 (масові заворушення).

Д. Поїзд — юрист, колишній слідчий, колишній керівник юридичного відділу Руху, тепер — адвокат голови Київського Страйкового Комітету Михайла Ратушного та голови Київського Громадянського Комітету Миколи Головача, які заарештовані у справі Степана Хмари.

У СВІТІ

ЗГІДНО З ІНФОРМАЦІЯМИ агентства Асоційейтед Пресс, Ірак погодився повернути Кувайтові захоплене під час окупації золото з державної скарбниці вартості 462 міль. дол. Крім золота Кувайт отримає від Іраку 600 міль. доларів захопленої валюти, а також срібні і золоті монети (колекційно) вартості одного мільйона доларів. Про зворот золота Кувайтові уряд Іраку повідомив через своє представництво в Організації Об'єднаних Націй, написавши в тій справі листа до генерального секретаря ООН Гавіє Переза де-Кусера.

В ЛОНДОНІ ПОМЕР КІНОРЕЖИСЕР Дейвід Лин на 83-му році життя. Він був відомим кінофахівцем в міжнародному мистецькому світі зокрема колишнім режисером такі фільми як: „Міст через ріку Квай“, „Доктор Живаго“ та багато інших. Секретар Ліна повідомив, що режисер хворів перед смертю, але він не назвав причину смерті мистця. Д. Лин народився 25-го березня 1908 року в місті Кройдон на півдні від Лондону. Маючи 20 років він вже працював в кіностудії асистентом режисера. Потім він кілька разів міняв свій фак, але завжди повертався до кінопродукції. В 1990 році Д. Лин був нагороджений Американським інститутом кіномистецтва. В Англії же й досі захоплюються його фільмом „Дорога до Індії“, який був зфільмований за повістю І.М. Форстера.

ВІДРАЗУ ПІСЛЯ ПРОГОЛОШЕННЯ запланованої президентом Джорджем Бушем гуманітарної допомоги курдським втікачам з Іраку, вислано американські війська в околиці північного Іраку для забезпечення території, де планують будувати тимчасові табори. Наміром ЗСА є побудувати ці табори біля міст, що колись мали майже повністю курдське населення та в цей спосіб допомогти їм з часом повернутися до нормального життя. Однак можна сумніватися в успішності цих намірів, бо курди не виявляють охоти переселюватися з гір до таборів, що будуть на території Іраку, без будь-якого запевнення від ООН та в першу чергу від президента Дж. Буша, що це є безпечне потягнення для них і їхніх родів. Всі ці гуманітарні та доброзичливі наміри ЗСА та союзників в користь курдських втікачів проходять серед протестів іракського уряду, непевності ООН і позакулісових політичних маневрів.

НЕ ДОСЯГНУТО ПОРОЗУМІННЯ У СПРАВІ КУРИЛЬСЬКИХ ОСТРОВІВ

Токіо, Японія. — Агентство Асоційейтед Пресс й інші пресові агентства та кореспонденти інформують, що не зважаючи на інтенсивні переговори між советським диктатором, генеральним секретарем ЦК КПСС і президентом СССР, Михайлом Горбачовим і прем'єр-міністром Японії Тосікі Кайфу, порозуміння у справі віддачі Курильських островів захоплених Советським Союзом на передодні закінчення Другої світової війни, згідно війни між З'єднаними Штатами Америки і Японією до якої дослідно кілька днів перед капітуляцією долучився східний „альянт“ СССР не досягнуто.

Правда, советський лідер мусів мабуть визнати, що острови є інтегральною частиною японської території і вже це саме визнання політичній аналітиці в Японії інших країн світу назвали „великою концесією СССР“ в сторону Японії, яка не є одинока під теперішню пору може допомогти Советському Союзу відбудувати хоч частинно занепалу економіку і тим самим зберегти комуністичну імперію від упадку, бо немає сумніву, що економіка є одною з головних причин падіння престижу теперішнього режиму.

Кореспондент АП Дан Бірнс, не покидаючи на жодне джерело повідомляє, що советський керівник мав заявити групі японських політиків, що питання Курильських островів буде обговорюватися обидвома сторонами в майбутньому і „ми знайдемо розв'язку“ підкреслив М. Горбачов.

М. Горбачов і Т. Кайфу підписали спільний комунікат змист якого складається з 15-ох малозначних точок, але коли японці „не відступали“ советська сторона погодилася включити до комунікату точку про те, що переговори у справі повернення островів будуть обговорюватися пізніше на міністерському рівні і дипломатичним шляхом. Перед тим японці у досить вимогливій формі настоювали на переговорах і погрожували, що інакше вони вважатимуть переговори на вершинах неуспішними.

Крім того, М. Горбачов обіцяв зменшити на Курильських островах військовий персонал. Тепер там перебуває понад 10,000 советських вояків, але це сталося завдяки надлюдським зусиллям японського прем'єр-міністра Кайфу. Політичні спостерігачі думають, що советський керівник прямо не був в стані прийняти конкретне рішення у справі звороту Курильських островів, без згоди ЦК КПСС, міністерства оборони СССР й інших чинників, які тепер фактично керують імперією. Крім того в цій самій справі повинна висловитися також Верховна Рада Російської федерації, бо острови нібито входять формально до території РСФСР.

В кожному разі поїздка М. Горбачова до Японії не була успішною і він дуже мало осягнув для поліпшення економіки. Закордонні спостерігачі і кореспонденти схарактеризували його, як „бідного прощака“, який приїхав до Японії просити більшовицьких кредитів, але японці, уважно вислухавши гостя, не зараєгували позитивно на його заклики і грошей на рятівну імперію не дали. Рибка не клюнула навіть тоді, як М. Горбачов спробував дезінформувати японський парламент, що советська економіка переходить в систему вільного ринку і індустріальні країни повинні допомогти йому в цьому. Очевидно, немає жодного переходу советської економіки, існує далі централізована колгоспна й інша диктаторська система.

Підсумовуючи візиту Горбачова до Японії його чотирьохденні розмови на найвищому рівні, політичні аналітики назвали її повним провалом.

В АМЕРИЦІ

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА звідомлення, що появилися у лондонській газеті „Файнішпал Таймс оф Лондон“, базовані на твердженнях теперішніх і колишніх урядових чинників, що Білий Дім дозволяє висилати запасні частини для військового устаткування до Йорданії, яка їх в свою чергу спрямовувала до Іраку, речник Білого Дому це категорично заперечив. Марлін Фіццотер, даючи кореспондентам подрібні вияснення до цих натяків лондонської преси, заявив, що „в дійсності такого не було“.

КРАЙОВЕ УПРАВЛІННЯ авіонавтики і дослідження простору (НАСА) подало до відомо, що наступного вівторка, 23-го квітня, заплановано запустити в космічні простори корабель „Дискавері“ зі семичленим залогом для переведення експериментів космічній оборонній системі. Перевіривши готовість міжпросторного корабля, офіційні чинники НАСА вирішили розпочати стартовий рахунок вже в суботу, 27-го квітня, а сам старт заплановано на год. 7:05 ранку у вівторок. Цього разу полет триватиме вісім днів і космонавти використовуватимуть їх на різноманітні випробування інструментів інформації, які опісля будуть жити при спорудженні сенсорів, що їх завданням буде вивчувати ворожі ракети.

ПРОПАМ'ЯТНА ФУНДАЦІЯ ім. Джана Саймона Гугенгайма назвала 143 особи з поміж мистців, науковців і дослідників, які беруть участь у 67-му щорічному конкурсі цієї фундації, здобули нагороду на суму 3,790,000 міль. дол. Голова фундації Джейл Конарро заявив, що семичленна комісія для вибору фіналістів отримала 3,092 аплікації, з яких обрано саме цих 143 першунів. Він також підкреслив, що фіналісти є вибрані на базі їхніх досягнень у своїх ділянках. Пересічна нагорода виносить коло 26,500 доларів.

СВОЇМ РІШЕННЯМ У ВІВТОРОК 16-го квітня, що перша поправка американської Конституції дозволяє штейтам оподатковувати один рід передання інформації та в той же самий час звільняти інших, Верховний Суд правдоподібно відкрив дорогу нових штейтових оподаткувань передачі кабельної телебачення. Голосами 7 до 2 Верховний Суд вирішив, що штейт Аркансо не переступив конституційної гарантії про свободу преси, коли оподаткував послуги кабельної телебачення чотиривідсотковим податком, звільняючи в той самий час від такого податку газети і журнали.

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС

3 Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що до новоствореного Фонду Відродження України — УНС вплинуло від членів УНС до четверга, 18-го квітня, 6,642 чеків - дивіденд, відсотків від боргових зобов'язань і добровільних датків на суму

173,023.31

Мандрівка волами у XX столітті

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О. Кузьмович). — Ми так часто жваво наслідують окреслення, коли хочемо сказати, що у нашій спільноті не все йде так поспішно як повинно, що „ми їдемо волами“, як цілий світ літає літаками“, а ось до нашої редакції приходить людина, яка справді у XX столітті перед двома роками переклала мандрівку волами по чотирьох областях України.

Наш так виймовий гість — це лавреат премії ім. М. Островського, широко відомий етнограф, письменник з Києва Василь Скуратівський. Він вже 20 років працює в редакції двомісячника „Народна творчість та етнографія“, в якому, як каже, поєднано фольклор з етнографією. В. Скуратівський працює постійно в цій ділянці та є автором трьох книг з етнографії — „Берегиня“, „Посвіт“ і „Господиня“. Остання, що призначена для читача молодшого шкільного віку має підзаголовок „Дванадцять мандрівок у глибину століть“ і в ній молодий читач може познайомитися з українською традиційною обрядовістю, фольклором та етнографічним багатством народного календаря.

В. Скуратівський

Кожна із його книг це своєрідний підручник етнографії, а все ж у такій літературній формі, що є сприйнятливий для читача кожного віку. Питасмося нашого гостя, як це сталося, що він так захопився саме цією ділянкою знання. Він коротко розповідає нам про себе, про те, що закінчив в Києві журналістику, але його зацікавлення йшли завжди у напрямі народознавства. В тій ділянці він працює у журналі „Народна творчість і етнографія“, який свого часу редагував відомий поет Максим Рильський, та з цієї ділянки усі його до теперішніх писання. — „Бачите, — каже він — „треба доконче навчати хто і чий українські діти. Діти в школах України не навчали народознавства, а це таке важливе. Тепер

Польща й Україна

Хоча польський консул у Нью-Йорку Ежи Сурдицький заперечує своїх польських і українських гостей, що він запросив їх не на політичне а товариське зібрання ради кращого взаємного знайомства, проте ця зустріч у п'ятницю, 12-го квітня ц.р., була суто політичною подією. Не було до того часу прецеденту, щоб офіційний представник польського уряду у Вашингтоні запрошував листовно кілька десят польських і стільки ж українських громадян на симпозіум „Майбутність польсько-українських взаємин”. Головним доповідачем мав бути Мацей Козловський, колишній редактор католицького тижневика у Кракові, тепер радник (з титулом міністра) амбасад у Вашингтоні, який, на жаль, не дійшов до Нью-Йорку, через запліничну катастрофу. Він є автором книжки „Між Сяном і Збручем”, яка унікальна своїм змістом: це перший у польській політичній літературі твір, у якому переводиться тезу, що польсько-українська війна 1918/19 року, започаткована повстанням поляків проти українського 1-листопадового перевороту у Львові, була нещастям для Польщі. Це перший випадок, що на сходах коло 150 осіб польської та української національності не було ні однієї особи, яка піддала би під сумнів конечність порозуміння між нашими двома народами та їхньої співпраці. Не було там ні одного поляка і польки — всі інтелегентні, освічені люди — які не вірили б, що Україна стане вільною і незалежною державою та повинна мати союз із такою ж вільною державною Польщею.

Коли поминути той давній час, коли поляки й українці ще не мали теперішньої своєї національної назви й ідеалів, то проблему Польщі й України можна розпочати від 1340 року, від походу Казимира на так звані Червенські землі. Від того часу історія обох народів сильно скроплена кров'ю. Найбільше вона пролилася у двох війнах: за повстання Богдана Хмельницького у 1648 році з українськими перемогами над Жовтими Водами, під Корсунем і Пилипчами та з польською перемогою під Берестечком. Описав це Генрих Сенкевич у повісті „Огнем і мечем”, але писав її крізь призму шляхетчини, яку гльорифікував, при чому шляхтич Заглоба ставився до українських козаків і „черні”, як до створіння нижчої породи. На такий, ненавистницький супротив України й українців, ідеології цієї повісті виховувалися покоління поляків. На такий ідеології виховалися „львівське дзеці”, які заперечили українцям право державного самовизначення і розпочали ту війну, яку тепер натаврував Мацей Козловський. На відносинах між поляками й українцями лягла тягарем польська політична національної асиміляції у 1919-1939 роках з закриттям українських кафедр з заборонаю праці в державних установах для петентів із „гр” (греко-католики) з колонізацією, осадництвом і ганебною „паціфікацією” у Галичині та руйнуванням церков на Холмщині й Волині.

Під тиском цих негативів забулися позитиви співпраці, забулися прізвища Петра Конашевича й битви під Хотимом та не перейнялася концепція Варшавського договору Симона Петлюри — Юзефа Пілсудського з квітня 1920 року. (Підкреслимо: концепція, а не препоганий текст того договору). Але „часи змінюються і ми змінюємось з ними”, — каже староримська мудрість. І кожна людина та кожний нарід живе не вчорашнім, а нинішнім днем із плануванням на день завтрашній. Польська історична школа, яка добро Польщі вбачала у поділі України між Польщу й Росію, (Андрусівський договір) минулася. Ревізіоністична школа польських істориків прийняла догму про союз Польщі й України. Такі історики, як Галецький, Вандич, Камінський, Дзевановський й інші — це духові батьки цього мінутливого зібрання у польському консулаті у Нью-Йорку.

Але йдеться не тільки про майбутність. Йдеться про добро української меншини в сучасній Польщі. На жаль, всупереч офіційній політиці, яку визначила „Солідарність”, яка сприяє українцям, і всупереч заявам Папи Івана Павла II нижчий польський клир, яке нічого польське духовенство далі діє по лінії Заглоби з „Огнем і мечем” Сенкевича, дали вороже всьому, що українське. Тому у практиці шлях до співпраці нелегкий. Де Голь і Аденауер замирили смертельно розсварені народи французів і німців. Замирилася Америка з Англією, які кривавилися у визвольній війні Америки. У поляків і українців все ще немає примату розуму, а шкодять йому почування, яких не повинно бути у державницькому думанні.

Коли б ми мали в українській мові свою книгу неймовірних рекордів, то напевно Івана Кедрина-Рудницького там окреслено б, як журналіста, що написаву своєму житті найбільше статей і публіцистичних праць. Хто інший може похвалитися тим, що 70 років працює журналістом та не залишає дня, щоб не написати статті?

Здається для нього — це не лише обов'язок, який він так вірно виконував через 17 років в редакції „Діла”, а 20 років в редакції „Свободи”, але потреба душі. Бо, покинувши щоденну працю в редакції „Свободи” у 1973 році, він до сьогоднішнього дня не може розлучитися з нею і є її вірним дискусувачем і немов постійним дальшим членом редакційного складу, заходячи туди щоденно із статтею або дописом.

Як воно і не дивно, але ред. І. Кедрина, який у своїх споминах п.з. „Життя, події, люди” доволі критично оцінює ред. Антона Драгана, з яким йому довелося ввесь час у „Свободі” співпрацювати, мав з ним один спільний „наліт”, а це всеціле віддання цьому щоденникові, якому вони служили стільки років. І обох їх характеризувала вийняток журналістична роботащість.

Статті та інші писання ред. І. Кедрина засягають такий широкий діапазон, як і його життєво зацікавлення. Хоча найбільше своєї публіцистичної і журналістичної діяльності він віддає політичним проблемам, які його від молодих років притягали, він так само необхідно пише на теми містечькі, військові, й суспільні та не соромиться навіть

Коли чотири роки тому Іванові Кедринові-Рудницькому вручали в будинку Наукового Товариства ім. Шевченка в Нью-Йорку почесний докторат Українського Вільного Університету й коли акт промови доконував одиннадцять професорів у традиційних тогах і беретах, то ред. Кедрина відмовився від тоги й берету, мовляв він не професор і не науковець, він звичайний журналіст. „Журналіст”, — казав він, — зустрічається з наукою, коли шукають історичних матеріалів до своїх журналістичних праць. Вислід своїх пошуків вони не подають до вірування, як догму. Вони відволелі, коли можуть зацікавити своїх читачів, залишаючи їм власну критичну оцінку поданих журналістичних фактів, поглядів і доказів.

Та все таки, беручи до уваги І. Кедрина універсальне обдарування й здобутки майже вікового життя й праці на полі журналістики, науки, політики й громадської активності, мабуть, не буде перебільшено ствердити, що він є у нашій національній спільноті виїмковою особою, справжньою ексцеленцією. Хоч це окреслення за советським словником чужих слів означає „вищих урядовців у буржуазних краї-

Ольга Кузьмич

ОДНА ЛЮДИНА І ТИСЯЧІ СТАТЕЙ

таких звітувань з імпрез, що їх звичайно, доручують початку юним журналістам. Тому, коли прийшлося вибирати статті до його збірки „У межах зацікавлення”, що появилася у 90-річчя нашого сеньйора журналістів, можна було їх поділити на групи як історія, політична думка, рецензія, преса і тим вказати різномірні та великі заінтересування ред. І. Кедрина. Цей широкий об'єм змісту можливий у автора з уваги на те, що він, як справжній журналіст, цікавиться усіми проявами життя і справді майже немає імпрези загального характеру, на якій він не був би присутній. А бачити все і побувати всюди — це для справжнього журналіста життєва konieczність, коли хочеться тримати руку на живичку громадського містечького життя та про це писати. Коли його друг, журналіст і письменник Роман Купчинський жалівся на брак тем до своїх малих фейлетонів і що працював над ними довгими годинами, ред. І. Кедрина старався його переконати, що не можна мати тем, як не береться участі в громадському житті.

Цієї журналістичної „мудрості” як і того, що справжній журналіст пише безпосередньо, а ніколи „набрудно”, ми навчилися від нашого сеньйора, поруч інших дрібних але важливих таємниць писання у щоденнику, протягом років співпраці та зустрічей. Він також, розуміючи важливість тягlosti між вчора а сьогодні вказав нам на потребу писати про

Ярослав Падох

ЕКСЦЕЛЕНЦІЯ ІВАН КЕДРИН — У 95-ЛІТТЯ

ка. Став членом редакції престижового щоденника „Діло” й протягом десяти передвоєнних років його кореспондентом у Варшаві та єдиним українським членом Клубу парламентарних справоздавців польського Союму.

Після вибуху війни 1939 року, утік до Кракова, а згодом під кінець війни переїхав до Австрії. Три роки викладав в українській гімназії в Інсбруці та був діяльним в Українському Домопомогому Об'єднанні Австрії, якого під кінець став головою. У 1949 році виїмігрував до ЗСА. Після періоду фізичної праці з 1953 року став членом редакції „Свободи”, зв'язків з якою не закинув досі й після переходу на пенсію 1973 року. Тисячі його статей, зокрема редакційних, залишається не лише в історії „Свободи”, але й всієї української преси в світі тринадцятьма й вічноживим пам'ятником Івана Кедрина-Рудницького і його доби.

Чимало з них знайдемо в його товстих книгах „Життя — події — люди” й „У межах зацікавлення”. Хоча головною ділянкою

людей і події, які вже поза нами, а які повинні залишитися думкою для прийдешніх поколінь. Це, що нам ще перед кількома роками видавалося непотрібним і віддаленим від актуальності щоденного життя — сьогодні виказується, однак хоч невичерпно, від часу як політичні події і переміни відкрили залізні кордони поміж нами а нашими земляками в Україні, для яких історія українського політичного, містечького і суспільного життя цілого пісторіччя є зовсім незнана, або спотворена советською пропагандою. І щойно, як бачимо, з яким голодом і зацікавленням наші рідні кидаються на спомини, що появилися у диспори, видно як важливе для майбутнього є зібрання і видання споминів, коментарів та статей І. Кедрина, що появилися двома грубими книгами.

Ці дві великі збірки, поруч декілька поважних публіцистичних довідок, далеко не вичерпують цих тисячів статей, що їх ред. І. Кедрина досі написав і з яких ледве чи можна б виготовити реєстр. Велика однак, кількість із них — це знаменитий джерельний матеріал для тих, хто хоче визнати чи навіть писати історію нашого народу XX сторіччя — як це завважимо у оцінці збірок І. Кедрина проф. Омеляна Прицака.

Самозрозуміле воно з цих причин, що ред. І. Кедрина левину частину свого дуже багатого в події переживання життя провів в українських політичних середовищах, які зумів харак-

теризувати у свій притаманий, часом навіть дуже гострий, спосіб. Він ніколи не боїться у своїх статтях поставити „крапку над і”, як і ставить її у своїх публічних виступах. Але при тому у нього почуття гумору, яке злагіднює кожну складну ситуацію, в якій знаходяться усі одиниці, що висунені завжди на передові місця, де воно не було б чи в політиці, чи громадському житті, а вже зокрема в журналістиці де він визначається не лише гострим пером, але також зрозумінням ролі і завдань українського журналіста, якого в нашій спільноті не дуже вміють цінити. Саме за місце для нас-журналістів в громаді І. Кедрина борювався на пості доволіного голови Спілки Українських Журналістів Америки, як співавтор кодексу українського журналіста та співорганізатор трьох багатолітніх з'їздів журналістів із ЗСА і Канади.

Але хоча проблеми українського журналіста є йому найближчі, не менше часу та уваги віддає ред. І. Кедрина НТШ, в управі якого працює довгими роками і на політичному відтинку, заступаючи постійно і послідовно демократичні принципи. Всі ці ділянки він уміє якось погладити до сьогоднішнього дня і тому його ім'я так добре відоме українській спільноті.

Тому у цей так надзвичайний день 95-річчя з дня народини і 70-річчя журналістичної праці, який припадає на 22-го квітня не забракне віншувальників, які з подивом і пошаною оцінять цей вийнятковий рекорд праці, який буде назавжди записаний в історії української журналістики.

Кедринові праці була і є журналістика, то зацікавлення цієї справді ренесансової людини обіймало куди ширший світ. Був великим, можна сказати, тонким і універсальним любителем і знавцем містечька, зокрема малярства й ледве чи в Літературно-Мистецькому Клубі на Другій Авеені в Нью-Йорку, відбулося багато містечьких виставок без його нехай і аматорських, але глибоких, майже професійних уведен.

Було б гірхом не згадати про Кедрина-мемуариста. Його спомини з років визвольної боротьби зі стрілецької доби розпочинаючи, цінні як історичні й водночас літературні твори. Вони збережуть вартість для майбутніх студій минулих змагань.

Свого часу, коли після театральної вистави польське громадянство вітало з дев'яностоліттям свого великого актора Сольського традиційним співом „Sto lat”, він обурився: як то, лише „десять” років?

Не повторім помилки й всією нашою національною громадою побажимо Кедринові, вічно молодій, як він самий, творчості.

А втім: наше традиційне „Многая літа” куди щедріше польського! Многая літа, Ексцеленціє Кедрине!

Хоча головною ділянкою

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про рідкісний ювілей

Цього року минає рівно десять років, як я назбирала стільки відваги, що рішала вступити у „черевиків” Іваса Керницького, та після його відходу з редакції „Свободи” старалася продовжувати його рубрику „3 наших буднів”. Перелядаючи тоді сотні його суботніх фейлетонів, обіцяла собі, що ніколи не буду так, як добрячий Ікер реклямувати у своїх фейлетонах різні наші імпрези чий поодиноких людей. Але, як слушно каже американська притовідка „ніколи не кажи ніколи” і так після десяти років добровільно ламаю свою обіцянку вперше.

Але причина до цього є справді виїмкова як і вийнятковий є ювілей людини, що її назвемо у цих рядках. Бо ми не знаємо іншого такого випадку, щоб хтось у повній силі відзначав своє 95-річчя життя і 70-річчя журналістичної праці так як це добра доля дозволила Іванові Кедринові-Рудницькому.

І хоча цей рідкісний ювілей не будемо святкувати зумичим і багатолітнім зібранням, як це було перед десяти роками, бо ледве чи „ювілат” був би тепер з цього вдоволенний — не можемо його мовчки проминути. Здається він, як багато інших осіб, не надто прихильно ставиться до різних ювілей і може б радо повторив за своїм доволітнім приятелем Романом Купчинським цей його доктенний епіграм „на ювілей”:

Шкода вашої роботи, бо не маю я охоти, Слухати п'ятдесят промов

Президентів і голов. Але з бенкетом — чи без, ми таки мусимо з подивом згадати нашого колегу по перу, що 70 років безперервно користується ним, а радше машинкою до писання з під якої беззупинно виходять статті в головокружній кількості. Скільки він їх досі написав? На це питання сам редактор не вміє відповісти, бо тут вже йдеться не про сотні, а про — тисячі. Нам довелось частину із них перечитувати, підбираючи ма-

теріял до збірки п.з. „У межах зацікавлення”, що появилася у 90-річчя з дня народини І. Кедрина. А тут останніх п'ять років ще поповнився його архів кількома сотнями.

Кожного дня як вже 70 років, наш сеньйор журналістів віддає данину цьому ненаситному молохові, якому на ім'я щоденник. І кожного дня, як зима, так літо, бачимо через вікно нашої редакційної кімнати його крихку, а все ж таки енергійну постать як іде, підпируючись папачкою із свого мешкання до будівлі Українського Народного Союзу. Часом пристане, щоб порозмовляти із нашими працівниками, але завжди приходить вірно до своєї цілі з статтею в руках. І так воно було і є: день за днем, рік за роком....

Хто може рівнятися цій послідовності та журналістичним завзятам у нашій українській спільноті і тут і там? І хто затримує до 95-го року життя таку бистрість думки, допону, а то й гострого слова?

Наш ювілат затримує бистрість думки не лише на письмі, але й у слові та завжди гордиться перед нами, що „ніколи не робить записок перед своїми численними публічними виступами, як доповідач чи дискусіонант”, бо, мовляв, любить говорити тільки з пам'яті”...

Іншим же, однак, не вдається і до них належимо ми. Але не кожний може у житті бути 95-річним молодцем, і не коженні вже в кою молодшому віці може довіряти своїй пам'яті.

Коли пишемо ці рядки, як звичайно, „шукуючи натхіння”, спозираючи крізь вікно, — сірість Монтгомері вулиці тепер губиться у першій зелені струнких, молодих дерев. І саме на їхньому тлі бачимо так знайомо нам силуетку з папачкою в руках, як повільним, але певним кроком зближається до нас.

95-річний молодець розпочинає нову весну свого життя.

О-КА

Богдан Певний

КАЗКОВИЙ СВІТ ГАЛИНИ МАЗЕПИ

V.

Хоч треба було відкласти працю над мультиплікаційним фільмом на неозначений час, прийшло щось зовсім іншого. До Праги приїхав Володимир Лібовецький, режисер театру „Нова сцена” на Карпатській Україні. Він був учнем прима-балерини пражської опери Єлизавети Никольської. Вона йому доручила підготувати українську частину виступу на міжнародному фестивалі танцю в Люцерні у Швейцарії. Сама вона готувала чеські танці. Лібовецький представив Никольській Галину Мазепу як досвідчену малярку, що вже прокутувала костюми для „Лісової пісні” Лесі Українки в Українській драматичній студії у Празі та „Сну літньої ночі” Вільяма Шекспіра для чеської театральної молоді. Єлизавета Никольська дала Галині Мазепі вільну руку у виготовленні українських костюмів на виступ у Люцерні, включно з купівлею потрібних матеріалів на кошті пражської опери. У заготовленні української вбрання Галині Мазепі допомагала Маруся Ігнатішова. Вони знайшли хто вище сорочки і накинута достатньою оксамити і брокату на корсетки, жупани і шаравари. Маруся Ігнатішова з Лібовицьким займалася хореографією, показували балеринам як танцювати українські танки. Коли все було готове і заплачено, Галина Мазепа спитала про свою заплату.

— За що? — запитав у відповідь російською мовою незнайомий, присутній у Єлизавети Никольської.

— За проекти костюмів. — відповіла Галина Мазепа.

— А де ж малюнки? — знову запитав незнайомий.

Тоді Галина Мазепа намалювала вже зроблені костюми на кольорових картонках темперою. Принесла їх з підписом і датою Єлизавети Никольської. Без одного слова незнайомий заплатив їй поважну суму, якої вона не очікувала. Галина Мазепа ще довго після того пестилася думкою, що незнайомий це прославлений Сергій Дягільєв,

меценат і організатор балету в Монте Карльо. Однак це не міг бути Дягільєв — він тоді вже не жив.

За український виступ на міжнародному фестивалі в Люцерні хореограф Лібовецький здобув перше місце.

Ще 1939 року в Празі, Галина Мазепа вийшла заміж за інженера Володимира Ковалю. Вона народила йому двох синів — Володимира і Юрія. Війна, німецька окупація і материнські обов'язки обмежили містечьку діяльність, все таки, коли 1942 року у Львові відбулася велика виставка українського містечька Галина Мазепа взяла у ній участь. Багато молодих людей, зв'язаних з визвольною боротьбою виїздило з Праги — спочатку на Закарпатську Україну, а після 1941 року на Східню. Деякі з них згинувли. Найважче Галина Мазепа відчувала втрату Олега Ольжича-Кандиби, який загинув ув'язнений у німецькому концентраційному таборі Саксенгаузен. Ольжич був тим, що спонукав їх вивчати українську народну нощу і мітологію, постійно замовляючи у неї малюнки до різних видань і листівок, одночасно вимагаючи правильного їх відображення. Він був тим, що у середовищі Галини Мазепа дбав про плекання української культури.

У 1944 році почався другий наворот української еміграції, яка котилася з України з відступом німецької армії. Тоді до Праги приїздило багато українських мистців і зупинялись тут на деякий час у дорозі на Захід. Між ними був Микола Бутович з яким Галина Мазепа часто зустрічалася. У їхній творчості було багато спільного. Раніше Бутович вчився малярства в Празі, але згодом дістався до Академії графічного містечька в Ляйпцігу в Німеччині, яку закінчив з великим успіхом 1926 року. Ще в 1924 році у тому ж Ляйпцігу виїшов альбом його дереворитів „Українські духи”, де були зображені постаті українських народних вірувань — відьми, чугайстери, домовики. Треба підкреслити, що і Галина Мазепа видала на початку 1930 років серію кольорових листівок з постатами української мітології. Бутович у своїй творчості, позначений оригінальною експресіоністичною манерою, був ближчим до творчості Анатолія Петрицького на Україні та його часто називали „українським Марком Шагалем”. Чи мав старший Бутович вплив, зокрема тематикою, на творчість Галини Мазепа ли-

шається відкритим питанням для дослідників.

1942 року Галина Мазепа ілюструвала два томи казки „Зуб часу” пера своєї приятельки, чеської письменниці Лілі Годачової, видані Меларіхом у повному кольорі. У той час вона також намалювала кілька портретів.

У воєнні роки життя у Празі проходило відносно спокійно. Рейди бомбовиків оминули важливий культурний центр та історичне місто — Золоту Прагу, як її часто з гордістю називають чехи. 14-го лютого 1945 року, напередодні кінця війни, сталося неочікуване. Мати Галини Мазепа взяла на прохід обох онуків, щоб мати змогу дочці постояти у чергах за їжею. Галина Мазепа вернулася додому скоріше від матері з дітьми, як раптом прогудів зойк сирен — прилетіли американські літаки, кинули бомби і на протилежній стороні вулиці від вибуху повалилося кілька будівель. Галина Мазепа з чоловіком негайно почали шукати за матір'ю з дітьми. Бігали по довколишніх шпиталях, живили надію, що десь знайдуть своїх найдорожчих. Але усі зусилля були даремні. Аж пізно нічю поліція закликала подивитися на мертві тіла зложені у сусідній школі. Між мертвими були матір з Володимиром і Юрієм.

Прибиті горем, змушені ускладненням політичної ситуації, позбавлені дальшої причини перебувати у Празі, яка гнітила пам'яттю трагедії, Галина Мазепа з чоловіком рішили податися у світ за очі шукати собі нового притулку, кращої долі. У квітні 1945 року, після від'їзду Ісаака Мазепа до Авсбургу в Баварії, улаштувавши хвору сестру Тетяну в санаторії, вони назавжди лишили Прагу і дібралися до німецької границі, звідкіль йшли перші повоенні потяги на захід до Регенсбургу над Дунаєм. Так, силою обставин, остання залізнична зупинка Регенсбург стала місцем нового перебування подружжя Ковалів аж до 1947 року. В Празі Галина Мазепа лишила всю свою містечьку спадщину, доля якої невідома.

Перебування в нових, у наполовину нормальних умовах післявоєнної Західної Німеччини уявлялось спасінням після пережитого горя — Галина Мазепа наполегливо працювала.

Далі буде.

ЕВАНГЕЛЬСЬКІ ПРИТЧІ ІСУСА ХРИСТА

Малюнки: Віктор Амароз
Розповіді: Ярослав Чумак

Пам'ятка Тисячоліття Українського Християнства

Видання Гуртка Прихильників Української Дитини, Торонто, 1986, стор. 32. Великий формат, кольорові малюнки, ціна 10.00 дол.

За дозволом видавництва
Osborne Publishing, 1981, London, printed in Belgium.

Англійське видання

ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНИ

за редакцією ВОЛОДИМИРА КУБІЙОВИЧА,

діючий редактор: ДАНИЛО ГУЗАР-СТРУК

1-ий і 2-ий з циклів п'ятьох томів, які мають вийти до 1992 р.

A-F — 119.50 дол. — 968 стор.

G-K — 125.00 дол. — 737 стор.

Алфаветична Енциклопедія України, базована на 25 роках праці, компетентно зведеною і доповненою видання Енциклопедії Українознавства, вповні ілюстроване кольоровими і чорно-білими фотографіями і численними мапами, першорядний показник життя і культури українців в Україні і діаспорі.

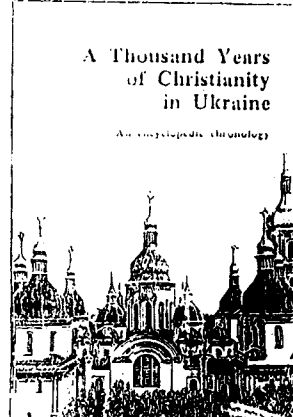
Видання University of Toronto Press, накладом Канадського Інституту Українських Студій, Наукового Товариства ім. Шевченка і Канадської Фундації Українських Студій.

Набувати можна у книгарні Свободи.

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Мешканців стеїту Нью Джерсі обов'язує додати до ціни 7% продажного податку.

Вже появилася
книгаA THOUSAND
YEARS OF
CHRISTIANITY
IN UKRAINE„Тисяча років
християнства
на Україні“
(англійською мовою)

Хронологія Християнства на Україні від 1-го століття до 1988 року. Великий формат, багато фотографій і ілюстрацій (такі кольорові), тверда обкладинка, люксовий папір. Видання Сполоскилу і Крайнього Комітету Тисячоліття Християнства на Україні у США, 1988, Балтимор, стор. 312, ціна 50.00 дол.

Набувати у книгарні Свободи.

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Мешканців стеїту Нью Джерсі обов'язує додати до ціни 7% продажного податку.

ПОВІДОМЛЕННЯ:

ВИСИЛКОВА КРАМНИЦЯ

„БАЗАР — КОСМОС“

1082 Springfield Ave., Irvington, N.J. 07111
Tel.: (201) 374-6446

ВИПРОДУЄ ТОВАР ПО ЗНИЖЕНИХ ЦІНАХ

На складі такі товари:
мужеські, жіночі кошушки, зимові куртки, великий вибір
свєтерів, хустки; великі трикутні, і все інше.

ПРИГОТОВЛЯЄМО ПАЧКИ З ХАРЧАМИ.

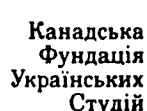
Крамниця відкрита від 9-ої год. рано до 5-ої веч.;
неділі і понеділки закриті.

DOOR TO DOOR
PARCEL SERVICE TO

UKRAINE - LITHUANIA - LATVIA - ESTONIA
BYELORUSSIA - MOLDAVIA - CRIMEA
LENINGRAD, MOSCOW

- Money
- We send parcels with used and new clothing
- Car sales
- Flower delivery
- Standard food parcels - regular and express

INTERPOSTMIR CO.
1055 Broadway - Buffalo, N.Y. 14212
Tel. (716) 894-9880

Канадська
Фундація
Українських
СтудійCanadian
Foundation
for Ukrainian
StudiesFondation
canadienne
des études
ukrainiennesЧИ ШУКАЄТЕ ЗА ОСОБЛИВИМ
ДАРУНКОМ?День народження? Різдво? День матері? День батька?
Одруження? Закінчення школи? Міропомазання? Перше
св. Причастя?Чи хочете подарувати щось важливе, що не втратить
свого значення за рік чи два? Подаруйте знання, дані про
батьківщину України. Забудьте перший том «Encyclopedia
of Ukraine» за 120 дол. або другий том за 130 дол. або
обидва томи за 250 дол. (ціна включає поштові витрати).
*ПОЗА КАНАДОЮ ОБОВ'ЯЗУЮТЬ ТІ Ж ЦІНИ ДОЛЛАРАМИ СШАВишліть чек, грошовий переказ, замовлення на рахунок
VISA або Мастеркард разом з адресою, куди вислати
енциклопедію, до:CANADIAN FOUNDATION FOR UKRAINIAN STUDIES
500 - 433 Main Street
Winnipeg, Manitoba R3B 1B3

На світлий спомин

Н. Фесенко-Скорин

У неділю, 11-го листопада 1990 року, на 61-му році життя, після довгої і тяжкої недуги відійшла у вічність Надія Фесенко-Скорин, директор і видатна вчителька та виховниця школи українознавства „Рідна Школа“ в Чикаго. 20 років викладала вона мову і літературу в вищих класах українських шкіл на терені Чикаго і написала декілька драматично-сценічних творів для шкільної дітвори, які постійно ставилися на шкільних святах і відзначеннях, та багато поезій. Крім того писала статті на виховні теми, а також 6 підручників граматики, з яких 4 вже видало Товариство „Рідна Школа“ в Чикаго. Замолоду друкувалася під псевдом Надія Хмара.

Народилася Надія Скорин 9-го квітня 1929 р. в родині Фесенків на мальовничій Полтавині. Своєю великою любов'ю до чаром оповитої української землі вона винесла на еміграцію, де опинилася після Другої світової війни. Вона поселилася ще дуже молоденькою дівчиною в Новому Ульмі, де було багато українських скитальців. Тут вона здобула середню освіту в ульмській гімназії, а згодом поступила в Інститут Живих Мов в Авсбурзі, де вивчала німецьку, англійську і французьку мови. З огляду на велику мовознавчі здібності зразу після закінчення цього Інституту, почала вона викладати англійську мову в тій же українській гімназії, де сама навчалася.

До Америки приїхала в 1950 році до Сиракуз, де відвідувала Бізнес коледж, щоб підготувати себе відповідно до праці. Опісля переїхала до Чикаго на постійно. Тут влаштувалася на працю у великій корпорації „Сігнот Стіл“ як секретар відділу іноземної торгівлі. Тут затрималася понад 10 років. В міжчасі познайомилася зі своїм майбутнім чоловіком Леонідом Скорин, з яким одружилася в 1955 році. Крім зарплаткової праці, вони продовжували навчання в вищих школах Чикаго. Надія закінчила мовознавство в Левіс університеті з відзначенням. Зразу ж поступила до Іллінойського університе-

Св. п. Н. Фесенко-Скорин

ту, де 14-го серпня 1978 року здобула ступінь магістра з іноземних мов. Незабаром одержала від Чикагського департаменту освіти право викладати мови в американських школах стеїту Іллінойс. Спільно зі своїм мужем ділила вона всі радощі здобутків науки, бо через все своє життя вони разом вчилися, разом виховували дітей, помагали один одному.

Як досвідчений український педагог і виховник, вона зразу ж взялася за відповідальне діло, навчаючи українських дітей в різних школах Чикаго. Спершу вчила в парафії св. Софії, згодом в катедральній школі св. князя Володимира, опісля в парафії св. Йосифа, а останні 7 років у „Рідній Школі“. Як учителька відзначалася не тільки прекрасним знанням української мови і літератури, але й зовнішніми прикметами та милозвучністю голосу. Її лагідна, хоч і вимоглива вдача з'єднувала собі любов і прив'язаність учнів, які під її наглядом добре вчилися і доходили до матурити.

Десять років боролася вона зі страшною недугою, яка день за днем скорочувала її сповнене терпіння життя. Та тверда воля, любов до дітей і школи, непересічний письменницький хист підтримували вогник її життя. Але прийшов час, коли вона не змогла більше йти до школи, і тоді поник вогник її життя. Та залишила вона свою немалу спадщину, яка допоможе учням країни оволодіти рідною мовою, в якій є заховане її українське, вчительське сер-

це. Ми, учителі, знали про її недугу, подивлялися їй за незвичайну прив'язаність до школи та ставлеву волю переборювати не тільки фізичні болі, але й всі інші перешкоди, що рясно стелилися на шляху її життя. Тому коли її не стало, на „Рідну Школу“ впала велика жальба. В соборі свв. Володимира і Ольги відбулася багаторівнева Панахида в присутності всіх учнів школи і цілого учительського збору. Панахиду відправив о. митрат Маріян Бутринський в сослуженні всіх отців парафії свв. Володимира і Ольги: о. Митрофан Панахиди, о. Романа Козака, о. протодиякона Миколи Оришукі, а також питомців. Прощальне слово сказав о. митрат. Від школи попросила заступницю і директором, де 14-го серпня 1978 року здобула ступінь магістра з іноземних мов. Незабаром одержала від Чикагського департаменту освіти право викладати мови в американських школах стеїту Іллінойс. Спільно зі своїм мужем ділила вона всі радощі здобутків науки, бо через все своє життя вони разом вчилися, разом виховували дітей, помагали один одному.

Відійшла у вічність людина, яка жила школою, але її творчість живе і допомагає нам, учителям, в боротьбі за нашу молодість, за краще навчання і кращі здобутки в українських рідних школах. Її п'єси „Українська Білосніжка“, „Дівчинка в лісі“, „Сон Тарасика“ та „Хрещення Руси-України“ і далі побачимо на сценах наших шкіл у виконанні діточок і молоді. Її підручники допомагають уже тепер нашим дітям і молоді засвоювати легко поданий граматичний матеріал у формі зрозумілих віршів, які гармонійно із навчанням інших українознавчих предметів, поширюють в них заохоту до колись „нудної і нецікавої“ граматики.

Прийде день, коли за її заповітом її тілні останки будуть перевезені в Україну на рідну Полтавщину, щоб там впасти „плідним зерном“, як пише вона про це у своєму вірші „Про Полтаву“. Залишила наша Надія в глибокому смутку чоловіка митра Леоніда Скорина і двоє синів з невістками: д-ра Леоніда Скорина з дружиною Катериною і д-ра права Юрія Скорина з дружиною Гайди.

Олександра Мудра

ВІДИЙШЛИ

● ВІД НАС ●

ВАСИЛЬ ПЛАСКОНИС, член УНС Відд. 427-го Т-ва ім. Івана Франка в Ст. Катеринс, Онт. помер 21-го лютого 1991 року на 94-му році життя. Нар. 1897 року в Дичкові, Тернопіль, Україна. Членом УНС став 1897 року. Залишив у смутку дружину Софію, синів Омеляна і Володимира з родинами та близьку і дальшу родину в Україні і Канаді. Похорон відбувся 25-го лютого 1991 року на Вікторія Лавн Семетері в Ст. Катеринс, Онт. Канада. Вічна Йому Пам'ять!

Петро Дяків, секр.

ТЕКЛЯ ПІДБІРНИЙ член УНС Відд. 295-го в Клівленді, Огайо померла 12-го лютого 1991 року на 82-му році життя. Нар. 2-го лютого 1909 року в Україні. Членом УНС стала 1952 року. Залишила у смутку сина Бена. Похорон відбувся на цвинтарі Мт. Олівет у Воррені, Міш. Вічна Їй Пам'ять!

Іван Мельник, секр.

МІЛАН СОКОЛОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 217-го Т-ва ім. св. Йосафата в Рочестері, Н.Й., помер 6-го березня 1991 року на 77-му році життя. Нар. 6-го лютого 1914 року в Сиракузах, Н.Й. Членом УНС став 1933 року. Залишив у смутку дружину Віру, племінників Джефрі і Михайла МекКамбс, і двоюрідні братові: Гледіс, Луїз, Круделе і Алма. Похорон відбувся 9-го березня 1991 року на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н.Й. Вічна Йому Пам'ять!

Стефан Приймак, секр.

Тел.: (201) 372-0468

ROSE-HILL MONUMENTS

184 UNION AVENUE IRVINGTON, N.J. 07111

S. ZELINSKY — ПИЛИП ЧУЙ

ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО НАДГРОБНИКІВ. СТАВЛЯЄМО ПАМ'ЯТНИКИ НА ВСІХ ЦВИНТАРЯХ І НА СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, НЮ ДЖЕРЗІ І СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ, НЮ ЙОРК.

Granite

Marble

Bronze

● BUSINESS SERVICE ●

Українська фірма „КАРПАТИ“
ВАСИЛЬ ЧОПАКА
займається
переробкою бейсментів, кухонь,
лазничок; встановленням центральних
холодильних систем; настелюванн
карпет, помалюванням і обкладанням
плитками; перекриттям дахів; направою холодильників
і мийних машин.
Повне забезпечення. Оцінка великих і малих робіт безплатна.
Тел.: (718) 545-3611Tarka Company
26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550
ВСІ ШКІЛЬНІ КНИЖКИ ПРОСИМО
ЗАМОВЛЯТИ в АРЦІ. На складі
книжки ВСІХ видавництв. Одержити
на спідуючий день після телефонічного
замовлення.

● ПРАЦЯ ●

ПОШУКУЄМО
МОЛОДУ УКРАЇНКУ
до опіки дитини і частинно до
легкої домашньої праці. Мусить
знати дещо по-англійськи.
Праця від понеділка до п'ятниці.
Тел.: (718) 631-1330 веч.

ПОШУКУЮ ЖІНКУ

з УССР до опіки 2 дітей у віці
2 і 4 років. Праця на Лонг
Айленді, Н. Й.
Тел.: (212) 829-5677

● РІЗНЕ ●

АДВОКАТ
БОРИС
ЛЕВИЦЬКИЙІМІГРАЦІЯ — GREEN CARD
Кожної суботи в 11:00 год. — генеральна безплатна конференція на
всі імміграційні теми.29 Broadway (Room 2806)
New York, N.Y. 10006
(212) 344-0003КУПУЄМО І ПРОДАЄМО СТАРІ
ГОДИНИКИ, ЮВЕЛІРНІ
ВИРОБИ І ІКОНИ.ICON JEWELRY & ANTIQUES
140 2nd Ave., N.Y.C., N.Y. 10003
(212) 533-1379
11 a.m. — 6 p.m., Mon.-Sat.UKRAINIAN SINGLES
NEWSLETTERServing Ukrainian singles of all
ages throughout the United
States and Canada.For information send a self-addressed stamped envelope
to: Single Ukrainians
P.O. Box 24733
Phila., Pa. 19111

● FUNERAL DIRECTORS ●

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИКЗаймається похоронами в
BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙГРО — директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORSОбслуга ШИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоро-
нами на цвинтарі в Бавнд
Бруку і перенесенням тіл-
них Останків з різних країн
світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних гранітів. ставимо на
цвинтарях св. Андрія в Бавнд
Бруку, св. Духа в Гемптонбур-
гу, та інших.
ВІДОМА СОЛІДНА
ФІРМАCypress Hills
MonumentsВласник — українець
ВОЛОДИМИР
БІЛЯНСЬКИЙ.К. М. КАРДОВИЧ
О. ЛОБАЧЕВСЬКА
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (718) 277-2332Відкрито кожного дня, в суботу
включно, від 9:30 до 5:00 попл.
неділю від 10:40 попл.
На бажання і для вигоди клієнтів
радо заїдемо до Вашого
дому з проектами й порадами.

scope travel inc УКРАЇНСЬКЕ БЮРО
ПОДОРОЖЕЙ
Марійки Гельб'іг

1605 Springfield Ave., Maplewood, N.J. 07040 AND 936 North Western Ave., Chicago, Ill. 60622
201-378-8998 800-242-7267 Fax 201-378-7903 312-772-4500 ex 42 Fax 312-772-1043

LEAST EXPENSIVE DIRECT FLIGHTS
TO/FROM UKRAINE

NEW YORK-KIEV-NEW YORK	\$900.00
KIEV-NEW YORK-KIEV	\$900.00
(PREPAID TICKET FOR RELATIVES FROM UKRAINE)	

DUE TO HIGH VOLUME REGISTRATION ON TOURS LISTED BELOW, PLEASE BE ADVISED:

- THE FOLLOWING GROUPS WILL BE TRAVELLING BY CHARTER PLANE TO/FROM LVIV
- NO TRAIN TRAVEL
- NO ADDITIONAL COST TO PASSENGER
- INCLUDES AN EXTRA DAY IN EITHER LVIV OR IVANO FRANKIVSK
- GUARANTEED HOTELS: Lviv "DNISTER", Ivano Frankivsk "UKRAJINA", Kiev "RUS"

PODOLANKA II	JULY 25 — AUGUST 6 SWISSAIR	LVIV TERNOPIL BUDAPEST	6 DAYS 5 DAYS 1 DAY	\$2050.00
--------------	--------------------------------	------------------------------	---------------------------	-----------

LVIV EXPRESS II	JULY 25 — AUGUST 6 SWISSAIR (Breakfast basis ONLY)	LVIV BUDAPEST	11 DAYS 1 DAY	\$1850.00
-----------------	--	------------------	------------------	-----------

HUTSULKA III	JULY 25 — AUGUST 6 SWISSAIR (Breakfast basis ONLY)	IV. FRANKIVSK Kolomyja/Yaremche Yablunytskyj Pereval LVIV BUDAPEST	8 DAYS 3 DAYS 1 DAY	\$1850.00
--------------	--	--	---------------------------	-----------

KALYNA	JULY 30 — AUGUST 14 LUFTHANSA	LVIV KIEV/Kaniv VIENNA	8 DAYS 3 DAYS 3 DAYS	\$2650.00
--------	----------------------------------	------------------------------	----------------------------	-----------

HALYCHANKA	JULY 30 — AUGUST 18 LUFTHANSA	LVIV KIEV/Kaniv	15 DAYS 4 DAYS	\$2300.00
------------	----------------------------------	--------------------	-------------------	-----------

HUTSULKA IV	JULY 30 — AUGUST 18 LUFTHANSA	IV. FRANKIVSK Kolomyja/Yaremche Yablunytskyj Pereval LVIV KIEV/Kaniv	10 DAYS 5 DAYS 4 DAYS	\$2300.00
-------------	----------------------------------	--	-----------------------------	-----------